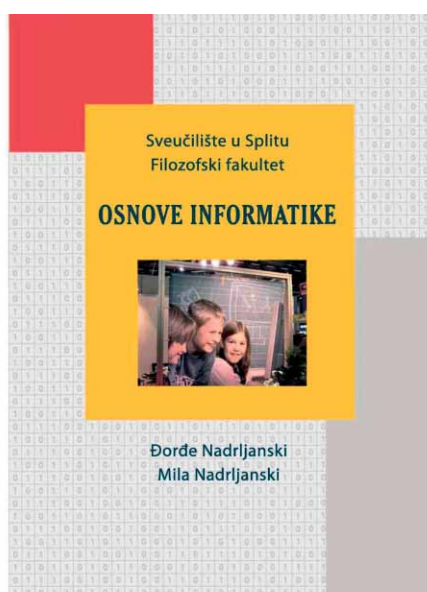

RECENZIJE I PRIKAZI

BOOK REVIEWS AND REVIEWS

Dorđe Nadrljanski, Mila Nadrljanski:
Osnove informatike, Split, Filozofski
fakultet, Sveučilište u Splitu, 2007.;138 str

Knjiga **Osnove informatike** pisana je prvenstveno za potrebe studenata predškolskog odgoja, ali može korisno poslužiti i drugim studentima prosvjetne struke. Utjecaj informatike na čovjeka i društvo postaje dominantan u mnogim područjima ljudskog djelovanja stvarajući nove društvene odnose i uvjetujući ponašanje pojedinaca. Postoje značajne razlike u cijeni tog utjecaja ovisno o tome prevladava li u njima optimizam ili pesimizam. Između jednostavnosti i krajnosti utopijskih koncepata realnost je mnogo složenija. Informatijska i komunikacijska tehnologija omogućuje prijenos i uporabu svih vrsta informacija, te predstavlja najprodorniju generičku tehnologiju današnjice i temelj je ekonomije, društva odgoja i obrazovanja 21. stoljeća. Ova je tehnologija generator promjena u svim sferama društva. Ona nalazi primjene u svim granama gospodarstva te u svim područjima znanosti i podloga je za uspješno djelovanje odgoja i obrazovanja. Jednostavan pristup informacijama

i znanju omogućit će kvalitetnom obrazovanju. Udaljenost više neće biti prepreka za komuniciranje i učenje. Informatijska i komunikacijska tehnologija je bez sumnje najprodornija generička tehnologija današnjice. Informatijska i komunikacijska tehnologija čini podlogu za kreativnu i djelotvornu uporabu znanja. Znanje i inteligentno korištenje informacija postaju ključni faktori novog gospodarstva te se umjesto naziva informatijsko društvo sve više upotrebljava i naziv društvo znanja. Uspješno djelovanje u informatijskom društvu, odnosno u društvu znanja zahtijeva od svakog pojedinca stalno obnavljanje i proširivanje znanja. Njegov utjecaj na razvitak čovječanstva bit će mnogostruko značajniji od utjecaja tehnologija iz prošlosti. Današnje uporabe računala i mreža samo su početna faza razdoblja sveprisutne informatijske i komunikacijske tehnologije koje je neposredno pred nama.

Informatijska i komunikacijska tehnologija će sasvim sigurno snažno obilježiti razdoblje slijedećih nekoliko desetljeća. Obrazovni sustav mora osposobiti za život u društvu znanja mlade koji se danas nalaze u vrtićima, osnovnim i srednjim školama, te one koji će tek ući u sustav redovitog školovanja. Nadalje, obrazovni se sustav mora suočiti s činjenicom da učenike mora pripremiti za cjeloživotno učenje koje se nameće kao nužni preduvjet uspješnog djelovanja u budućem društvu znanja. Posebnu pažnju treba posvetiti obrazovnim programima koji razvijaju i stimuliraju inventivnost od najmlađe dobi.

U udžbeniku na prilagođen način, autori daju adekvatne odgovore na neka značajna pitanja kao što je: Kakav je značaj računala i računalnih igara? Prikladno korištena, računala mogu poboljšati dječje kognitivne i socijalne vještine, npr. kreativnu igru, učenje vještina ovladavanja, rješavanje problema, konverzaciju. Već u dobi od 3 ili 4 godine moguće je upotrijebiti prikladan računalni program. Djeca vole surađivati jedna s drugom dok rade na računalu i pri tom komuniciraju. Ovo se odnosi na djecu rane

školske dobi (koja znaju čitati i pisati). Računalo kao medij omogućuje iskustveno učenje, istraživačko i otvoreno, a može biti i korisno oruđe za razne namjene. Može poboljšati sposobnosti planiranja i rješavanja problema. Može pomoći djeci u motivaciji za postizanjem odgojnih ciljeva, kao i u razvoju kreativnosti.

Od dječjih vrtića očekuje se zaista puno. Djeca se trebaju igrati, biti kreativna, učiti...Oni trebaju svirati, crtati, međusobno se družiti, ostati pri tom zdrava i sretna. Ka svemu tome sada dolaze i informacijski pedagozi koji žele da djeca budu pripremljena i na računala, da budu, kako se to danas kaže "računalno kompetentni". S pravom se možemo pitati je li time pređena granica naših zahtjeva prema djeci u vrtiću. Žele li i mogu li odgajatelji uopće provesti sva ta očekivanja? Iako je dječji svijet danas i te kako obilježen elektroničkim medijima, kod djece predškolske dobi ipak ne bi trebalo govoriti o računalnom djetinjstvu. Kod njih se javlja potrebitost upoznavanja okoline i prirode, druženja s drugom djecom, a roditelji, braća i sestre te odgajatelji predstavljaju u njihovom životu najvažnije osobe.

U tom smislu je koncipiran ovaj udžbenik u kome su izloženi sadržaji koji predstavljaju temeljnu osnovicu za osposobljavanje odgajatelja za primjenu računala u odgojnom radu i drugim aktivnostima u njihovoj djelatnosti. Autori navode: „Ovo je uvod u svijet računala. Pripremamo se za snalaženje s podacima u digitalnom obliku. Računalo upotrebljavamo kao pomoć u učenju, razvijanju logičkog načina razmišljanja, likovnom i glazbenom izražavanju. Upoznajmo se s Internetom i dijelom njegovih mogućnosti“. To se odnosi na sljedeće sadržaje koje ova knjiga ima:

Dijelovi osobnog računala

Hardver - pojmovi MBO, CPU, RAM, PCI, AGP, PS/2, COM, LPT, USB, UTP i njihova primjena, slaganje konfiguracija računala, pojam drivera, dodavanje novih hardverskih komponenti (npr. zvučna kartica)

Softver

Proces instalacije i deinstalacije, instalacija operativnog sustava Windows XP, instalacija Office paketa, antivirusnog programa, programa za komprimiranje/dekomprimiranje podataka, Acrobat Readera, instaliranje fontova

Podešavanje Windows sučelja

Rukovanje s više programa (Task Manager), dodavanje/micanje Windows komponenti (npr. Games, Desktop Themes), podešavanje rada s mišem, izgled prozora, regionalne postavke, višekorisnički način rada na računalu, podešavanje startnog izbornika

Održavanje sustava

Backup - stvaranje sigurnosnih kopija, Disk Defragmenter - optimiziranje rada sustava, Disk Cleanup - čišćenje nepotrebnih podataka, pokretanje antivirusnih programa, update definicija virusa

Mreže

Osnovni pojmovi: LAN, WAN, hardversko spajanje računala, router, protokol - TCP/IP, NETBeui, pojam sharing-a, imenovanje računala, IP adresiranje, razmjena podataka u mreži.

MICROSOFT WORD

Obrađuju se sljedeća područja paket aplikacija OFFICE, rad s aplikacijom WORD koji obuhvaća: obradu teksta, rad s odlomcima (paragraf), umetanje (slika, grafika, specijalnih slova i drugih dokumenata) unutar stranice, izrada tablica, rad sa slikama, postavljanje i rad u kolonama, rad s bazama podataka - za slanje i izradu kataloga, pisama, naljepnica "mail merge", stilovi tekstova.

MICROSOFT EXCEL

Obrađuje rad s aplikacijom EXCEL (tabličnim kalkulatorom), rad s ćelijama i područjima ćelija, rad s radnim listovima i automatsko popunjavanje (sorting), formule, funkcije, grafikoni, grafički objekti, rad s predlošcima, dokumenti, radni stolovi i radna knjiga.

MICROSOFT POWER POINT

Izlaganje uz prikaz prezentiranog predstavlja najupečatljiviji oblik obrazovne komunikacije. Power Point predstavlja noviji pristup upravo takvim obrazovnim zahtjevima kreiranjem prezentacije preko slajdova.

INTERNET

Obuhvaća osnovne pojmove kao što su: spajanje na internet, pregledavanje WWW- a, pretraživanje interneta, korištenje elektronske pošte (E-mail), prevencije od virusa, te uopće sigurnost na Internetu. Poučavanje o Internetu trebalo bi uspostaviti općenite postavke o pretraživanju, ali i dati korisne informacije kao što je rješavanje problema primanja

nepoželjne pošte. Polaznike treba obavijestiti da informacije prikupljene putem Interneta treba uzeti s oprezom. Tko god koristi Internet kao izvor informacija, mora to naučiti raditi kritično. Knjige na policama knjižnica i članci u dnevnicima prošli su proces recenzije koji je krajnjem korisniku transparentan. Takva kontrola kvalitete ne postoji nužno i na Internetu.

Softver za najmlađe

Djeca u mlađoj dobi pokazuju interes za sve što ih okružuje. Kako bi njihove interese zadovoljili, te dodatno razvijali, treba osmisliti računalnu radionicu. Računalna radionica uvodi dijete u virtualni svijet. Uz pomoć računalnih edukativnih programa dijete uči kako uključiti i isključiti kompjuter, kako rukovati mišem, kako ući i izaći iz programa, te na kraju kako se snaći u pojedinim programima. Naime, djeca

kroz jednostavne edukativne programe prilagođene njihovoj dobi vrlo lako pamte kako se koristiti

računalom. Takvi edukativni programi osobito obogaćuju znanje djece jer se temelje na povezivanju pojmova iz prirode i društva, pa se na njima osobito inzistira u starijoj grupi kako bi se što bolje razvilo predznanje za početak škole. Na taj način razvija se i stabilnost pažnje i koncentracije, što je osobito važno za djecu koja kreću u školu.

Suvremeni se civilizacijski tokovi kreću u smjeru novoga informacijskog društva, pa se postavlja i pitanje utjecaja informatike i informacijske tehnologije na obrazovanje, prije svega na odgoj i učenje. Knjiga je u osnovi pisana prema programskoj koncepciji predmeta Osnove informatike, obuhvaća i širu problematiku informatizacije odgoja, nastave i učenja.

Primljeno:2007-04-30
Prof.dr.sc. Ante Munitić
Pomorski fakultet Sveučilišta u Splitu

VJESNIK

 IUC Inter
University
Centre
Dubrovnik

